

Trosolwg

Mae'r safon hon yn ymwneud â lleihau risg lledaenu haint trwy lanhau, diheintio a chynnal a chadw amgylcheddau mewn lleoliadau iechyd a gofal cymdeithasol, gan gynnwys lleoliadau cymunedol a chartref, a lleoliadau gofal ambiwlans, ond nid yw'n cynnwys lleoliadau arbenigol, fel labordai, fferyllfeydd neu theatrau llawdriniaethau, lle y gall fod angen dulliau mwy arbenigol.

Glanhau a diheintio yw'r termau a ddefnyddir yn y safon hon; fodd bynnag, mewn rhai ardaloedd, defnyddir y term 'dihalogi'. Mae 'Dihalogi' yn derm ymbarél sy'n cynnwys glanhau, diheintio a sterileiddio, fel y bo'n briodol.

Mae'r safon yn canolbwyntio'n benodol ar weithgareddau i atal a rheoli haint trwy ddelio â glanhau a dihalogi:

- cyfarpar
- yr amgylchedd
- gollyngiadau

Dylai'r safon gael ei defnyddio ochr yn ochr â deddfwriaeth, canllawiau, polisiau, gweithdrefnau a phrotocolau perthnasol.

Bydd angen i ddefnyddwyr y safon hon sicrhau bod ymarfer yn adlewyrchu gwybodaeth a pholisiau cyfredol.

Meini prawf perfformiad

Rhaid i chi allu:

1. cael at a dehongli'n gywir yr holl wybodaeth a chyfarwyddiadau gwaith sy'n berthnasol
2. gweithio'n ddiogel bob amser ac yn unol â'r holl ddeddfwriaeth, canllawiau, polisïau, gweithdrefnau a phrotocolau perthnasol
3. delio'n brydlon ac yn effeithiol ag unrhyw broblemau o fewn eich rheolaeth a rhoi gwybod am broblemau nad allant gael eu datrys
4. nodi a lleihau peryglon a risgiau yn y gweithle
5. cadarnhau pwy yw'r unigolyn yn unol â gweithdrefnau'r sefydliad
6. ennill cydsyniad gwybodus, dilys gan yr unigolyn yn unol â gweithdrefnau penodol
7. cyfathrebu â'r unigolyn a phobl allweddol yn ôl cyflymder, modd a lefel sy'n briodol i ddealltwriaeth ac anghenion yr unigolyn, a'r hyn sy'n well ganddo
8. parchu hawliau a dymuniadau'r unigolyn yn gysylltiedig â'i breifatrwydd, ei gredoau a'i urddas
9. ystyried risg bosibl amlygu'ch hun a phobl eraill i ficro-organebau heintus, cyn ac yn ystod pob gweithgarwch y byddwch yn ymgymryd ag ef
10. defnyddio cyfarpar diogelu personol priodol ar gyfer y gweithgaredd a sicrhau hylendid effeithiol y dwylo cyn ac ar ôl y gweithgaredd
11. glanhau, gyda neu heb ddiheintio:
12. defnyddio deunyddiau glanhau a diheintio sy'n cael eu hargymell gan bolisïau lleol a chenedlaethol a dilyn cyfarwyddiadau'r gwneuthurwr ar gyfer eu defnyddio
13. sicrhau bod eich cyfarpar glanhau a diheintio yn lân, yn addas at eu diben, mewn cyflwr da a bod y codau lliw priodol arnynt, a'u bod yn cael eu storio mewn man glân, sych a dynodedig
14. sicrhau nad oes llwch nac annibendod mewn unrhyw ardal a'u bod wedi'u glanhau yn drylwyr, gan dalu sylw arbennig i:
15. gwaredu hylifau glanhau a diheintio hen neu heb eu defnyddio mewn ardal ddynodedig yn unol â gweithdrefnau'r sefydliad
16. tynnu a gwaredu cyfarpar diogelu personol yn effeithiol yn unol â

---

gweithdrefnau'r sefydliad a sicrhau hylendid y dwylo ar ôl tynnu/gwaredu

17.

rhoi gwybod i berson priodol am unrhyw broblemau sy'n codi yn gysylltiedig â:

18.

gwaredu gwastraff yn unol â gweithdrefnau'r sefydliad

19. cwblhau a storio'r holl ddogfennaeth berthnasol yn unol â gofynion y sefydliad

Gwybodaeth a dealltwriaeth

Mae angen i chi wybod a deall:

1. y ddeddfwriaeth, y canllawiau, y polisiâu, y gweithdrefnau a'r protocolau presennol sy'n berthnasol i'ch ymarfer yn y gwaith, ac y mae'n rhaid i chi gadw atynt
2. cwmpas a chyfyngiadau eich cymhwysedd, eich cyfrifoldebau a'ch atebolrwydd eich hun fel y bo'n berthnasol i'ch rôl
3. sut i gael at a dehongli'r holl wybodaeth a chyfarwyddiadau gwaith sy'n berthnasol
4. gweithdrefnau penodol ar gyfer rhoi gwybod am broblemau sydd y tu hwnt i'ch cymhwysedd, eich cyfrifoldebau a'ch atebolrwydd
5. y ddyletswydd i roi gwybod am unrhyw weithred neu anwaith a allai fod yn anniogel/yn niweidiol i chi neu i eraill
6. y peryglon a'r risgiau a allai godi wrth i chi gyflawni eich rôl a sut y gallwch eu lleihau
7. sut i addasu arddulliau cyfathrebu mewn ffyrdd sy'n briodol i anghenion yr unigolyn
8. y defnydd cywir o unrhyw gyfarpar a chyfarpar diogelu personol (PPE) i amddiffyn eich iechyd a'ch diogelwch chi a phobl eraill
9. sut i gael cadarnhad o bwy yw unigolyn yn unol â gweithdrefnau'r sefydliad
10. yr egwyddorion, yr ymarfer a'r gweithdrefnau sy'n gysylltiedig â chydysyniad gwybodus
11. rhagofalon atal a rheoli heintiau safonol, perthnasol, deddfwriaeth/canllawiau cenedlaethol a pholisiâu/gweithdrefnau lleol
12. y gadwyn heintio
13. hierarchaeth mesurau rheoli
14. camau allweddol hylendid y dwylo
15. sut gall dulliau mewn amgylcheddau clinigol a chymdeithasol amrywio
16. sut i gael at gyfleusterau ar gyfer hylendid y dwylo
17. technegau effeithiol ar gyfer cynnal hylendid y dwylo
18. y cyfarpar diogelu personol priodol i'w defnyddio wrth lanhau, gyda neu heb ddiheintio, gollyngiadau gwahanol neu wrth weithio mewn amgylcheddau gwahanol
19. egwyddorion sut mae glanedydd (*detergent*) yn gweithio
20. gwahanol gategoriâu diheintyddion
21. sut i adnabod a oes angen glanhau eitem neu ei glanhau a'i diheintio

22. y defnydd o weips (gyda glanedydd a/neu ddiheintydd wedi'i gynnwys ynddynt ymlaen llaw) ar gyfer dihalogi arwynebeddau a chyfarpar, a'u cyfyngiadau.
23. pwysigrwydd rinsio a sychu.
24. sut i wisgo, tynnu a gwaredu cyfarpar diogelu personol yn ddiogel
25. amserlenni glanhau ac adegau eraill pan ddylid glanhau
26. glanhau peiriannau a chyfarpar
27. sut i wahaniaethu rhwng cyfarpar a/neu gyfarpar diogelu personol defnydd untro, defnydd unigol untro ac aildefnyddadwy, a sut i'w gwaredu, eu golchi, eu glanhau, eu diheintio, eu cynnal a chadw a'u storio'n ddiogel
28. defnydd, gwanediad, dulliau defnyddio, amser cyswllt, dull storio, dull cludo a dull gwaredu diogel cynnyrch sy'n cael eu defnyddio i ddelio â gollyngiadau
29. sut i wahanu gwahanol gategoriâu gwastraff
30. y bagiau, y cynwysyddion gwastraff a'r cyfarpar cod lliw gwahanol sydd ar gael, a'r defnydd cywir ar bob un ohonynt
31. eitemau yn yr amgylchedd sy'n gallu cael eu halogi ac y mae'n rhaid eu glanhau rhwng eu defnyddio ar gyfer gwahanol unigolion sy'n derbyn gofal.
32. sut mae digwyddiadau/brigiadau haint yn effeithio ar yr angen am lanhau/diheintio estynedig neu ychwanegol.
33. anghenion unigolion a gofalwyr, gan gynnwys ystyriaethau'n gysylltiedig ag urddas, cyfrinachedd a phreifatrwydd
34. sut a phryd i roi gwybod am unrhyw broblemau
35. sut i gael gwared ar wastraff yn unol â gweithdrefnau'r sefydliad
36. sut i gwblhau'r holl ddogfennaeth berthnasol yn unol â gofynion y sefydliad, a'i storio'n ddiogel

SFHIPC1

Lleihau risg lledaenu haint trwy lanhau, diheintio a chynnal a chadw amgylcheddau

---

Datblygwyd gan Skills for Health

Dyddiad cymeradwyo 30 Maw 2022

Dyddiad Adolygu Dangosol 30 Maw 2027

Dilysrwydd Ar hyn o bryd

Statws Gwreiddiol

Sefydliad cychwynnol Skills for Health

RCU gwreiddiol SFHIPC1

Galwedigaethau perthnasol Iechyd a Gofal Cymdeithasol

Cyfes/Set Atal a rheoli heintiau

Geiriau Allweddol Atal, risg, haint, glanhau, diheintio, cynnal a chadw, amgylcheddau

---